

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

від 24 липня 2018 року № 19-4

м. Київ

Про розгляд Звіту про результати аудиту ефективності використання коштів, спрямованих на забезпечення підготовки та проведення пісенного конкурсу "Євробачення-2017" в Україні

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25, 26, 35 і 36 Закону України "Про Рахункову палату" розглянуто Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів, спрямованих на забезпечення підготовки та проведення пісенного конкурсу "Євробачення-2017" в Україні.

За результатами розгляду Рахункова палата

В С Т А Н О В И Л А:

1. Державний комітет телебачення і радіомовлення України та Національна телекомпанія України (із січня 2017 року – публічне акціонерне товариство "Національна суспільна телерадіокомпанія України") не забезпечили повною мірою економного використання коштів державного бюджету, спрямованих на підготовку і проведення пісенного конкурсу "Євробачення-2017". Управлінські рішення Державного комітету телебачення і радіомовлення України як головного розпорядника коштів державного бюджету і ПАТ "Національна суспільна телерадіокомпанія України" (далі – ПАТ "НСТУ") як мовника – організатора пісенного конкурсу здебільшого були неефективними, оскільки не забезпечили належного контролю за використанням коштів, спрямованих на підготовку і проведення Євробачення в Україні.

Загалом на підготовку та проведення Євробачення у 2016–2017 роках з державного бюджету з урахуванням наданої з місцевого бюджету м. Києва субвенції спрямовано 518,1 млн гривень. З резервного фонду державного бюджету у 2016 році виділено і перераховано Європейській мовній спілці (далі – ЄМС) 430,6 млн грн як фінансову гарантію для забезпечення проведення Євробачення, які до цього часу в Україну не повернено. Крім

того, від господарської діяльності ПАТ "НСТУ", пов'язаної з проведенням пісенного конкурсу (продаж квитків, розповсюдження реклами, спонсорські кошти), спрямовано 77,4 млн гривень.

Протягом 2016–2017 років ПАТ "НСТУ" з порушенням чинного і бюджетного законодавства використано 46,2 млн грн, у т. ч. не за цільовим призначенням – 1,6 млн гривень. Допущено неефективне управління коштами у сумі 9,0 млн гривень. Некономно використано 13,4 млн гривень. Крім того, прострочена дебіторська заборгованість становить 0,7 млн гривень.

2. Законодавством України питання, пов'язані з підготовкою та проведенням в Україні пісенного конкурсу "Євробачення-2017", в цілому врегульовано. Водночас близько 15 років участь в ЄМС, дійсним членом якої була НТКУ (нині – ПАТ "НСТУ"), належним чином не врегульовано. Як наслідок, до Єдиного реєстру міжнародних організацій, членом яких є Україна, ЄМС не включено.

Крім того, для своєчасного виконання ПАТ "НСТУ" (НТКУ) взятих на себе зобов'язань, пов'язаних із проведенням в Україні пісенного конкурсу "Євробачення-2017", внесено зміни до низки нормативно-правових актів. Зокрема, розділ "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про публічні закупівлі" доповнено пунктом 4¹, відповідно до положень якого до **14.05.2017 замовники, визначені Кабінетом Міністрів України, можуть здійснювати закупівлю товарів, робіт і послуг, необхідних для забезпечення підготовки та проведення в Україні Євробачення, згідно з переліком товарів, робіт і послуг, що затверджується Кабінетом Міністрів України, за переговорною процедурою.** Як наслідок, на законодавчому рівні прийнято рішення про здійснення закупівель на суму понад 500 млн грн за неконкурентною процедурою.

3. Через недотримання нормативно-правових актів і невиконання вимог статті 22 Бюджетного кодексу України, незапровадження дієвого внутрішнього контролю кошти державного бюджету за бюджетною програмою 1701370 (загалом 455,7 млн грн) планувалися з порушенням Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228 (за відсутності детальних розрахунків і економічних обґрунтувань). Крім того, Держкомтелерадіо оцінку ефективності виконання бюджетної програми за КПКВК 1701370 всупереч вимогам частини шостої статті 20 Бюджетного кодексу України також не здійснювало.

4. Внаслідок невизначення НТКУ (ПАТ "НСТУ") відповідальної особи за складання кошторису витрат на проведення пісенного конкурсу, наявність якого передбачено договором з ЄМС, його затверджено лише в лютому 2017 року, що є порушенням встановлених договором з ЄМС термінів майже на два місяці. Через відсутність кошторису, календарного плану дій виникли ризики позбавлення України права

проведення у 2017 році Євробачення. При цьому всупереч умовам договору з ЄМС загальний бюджет доходів і витрат на проведення Євробачення НТКУ не сформовано і наглядовою радою ЄМС не затверджено. **У результаті близько 90 відс. витрат на підготовку і проведення в Україні Євробачення здійснено за рахунок коштів державного бюджету.**

Крім того, через наявність претензій з боку ЄМС щодо несвоечасного виконання ПАТ "НСТУ" умов договору ЄМС не виконано зобов'язань у частині сплати внеску у виробництво Євробачення та отримання товариством належного комерційного доходу від централізованого маркетингу. **ЄМС накладено штрафні санкції на ПАТ "НСТУ" в сумі 150,0 тис. євро, які станом на 01.06.2018 телекомпанією не сплачено.**

Сума внеску ЄМС у виробництво Євробачення на дату проведення аудиту ЄМС не визначена і ПАТ "НСТУ" не повідомлена. Телекомпанія не вжила дієвих заходів щодо надходження від ЄМС внеску у виробництво, у результаті створено ризики втрати відповідних доходів.

5. Всупереч вимогам частини третьої пункту 11 Порядку використання коштів резервного фонду бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.03.2002 № 415 (далі – Порядок 415), договір про повернення до Державного бюджету України коштів, виділених з резервного фонду бюджету на умовах повернення в сумі 430,6 млн грн, між Держкомтелерадіо та НТКУ не укладався. Як наслідок, **умови повернення до Державного бюджету України коштів, виділених з резервного фонду бюджету, зокрема строки та поетапний графік їх повернення, не визначені.**

Незважаючи на цільове призначення коштів фінансової гарантії, Міністерством фінансів України з урахуванням вимог Порядку 415 відкрито бюджетну програму "Фінансування заходів з підготовки та проведення у 2017 році в Україні пісенного конкурсу Євробачення" (КПКВК 1701700). При цьому кошти загального фонду державного бюджету на підготовку і проведення у 2017 році в Україні Євробачення у 2016 році не виділялися, отже, відповідні заходи не проводилися.

Крім того, **багаторічне зволікання НТКУ (ПАТ "НСТУ") з вирішенням своїх боргових зобов'язань призвело до арешту коштів фінансової гарантії в сумі 430,6 млн гривень.** За умовами договору з ЄМС у разі проведення Євробачення на задовільному рівні та за відсутності жодних не врегульованих претензій або зобов'язань ці кошти мали бути повернені ЄМС до липня 2017 року. Проте на кошти фінансової гарантії накладено арешт на підставі повідомлення Женевського Управління зі стягнення боргів (Geneva Debt Enforcement Office) у зв'язку з вимогою третьої сторони виплатити 11,6 млн швейцарських франків (10605,82 тис. євро), боржник – ПАТ "НСТУ". У результаті незакритих судових процесів є **ризик неповернення коштів фінансової гарантії та завдання збитків на вказану суму.**

6. Внаслідок неналежного виконання Держкомтелерадіо покладених на нього повноважень у частині моніторингу реалізації завдань, визначених Планом заходів з підготовки та проведення в Україні пісенного конкурсу "Євробачення", затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11.10.2016 № 740 (далі – План заходів), критерії та форма подання інформації про виконання Плану заходів Держкомтелерадіо не розроблялися і до співвиконавців не доводилися. Дані подавалися у довільній формі без зазначення кількісних і вартісних показників. Отже, ні Кабінет Міністрів України, ні Держкомтелерадіо не володіли повною і достовірною інформацією про стан підготовки і проведення Євробачення. Узагальнюючий звіт про виконання Плану заходів Держкомтелерадіо не складався і до Кабінету Міністрів України не подавався.

Функції контролю Держкомтелерадіо були зведені до фінансування НТКУ (ПАТ "НСТУ") відповідно до кошторису і плану асигнувань за КПКВК 1701370 та подання звітності до Мінфіну та Казначейства.

Крім того, через невирішення Держкомтелерадіо питання використання залишку коштів у сумі 9,6 млн грн, отриманих ПАТ "НСТУ" від проведення пісенного конкурсу (у т. ч. від продажу квитків на Євробачення), ці кошти використовуються ПАТ "НСТУ" на здійснення своєї поточної діяльності.

7. У порушення вимог підпункту 2.2.8.2 пункту 2.2 Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету, затвердженої наказом Мінфіну від 12.03.2012 № 333, та Плану використання бюджетних коштів на 2017 рік, затвердженого т. в. о. Голови правління ПАТ "НСТУ" Бичок Г. І., оплати виключних майнових прав інтелектуальної власності за створені на замовлення ПАТ "НСТУ" промо-ролик і 8 відео- та аудіороликів загалом на суму 1,6 млн грн проведено ПАТ "НСТУ" за рахунок поточних, а не капітальних видатків, що відповідно до статті 119 Бюджетного кодексу України є нецільовим використання коштів державного бюджету та згідно з пунктом 24 статті 116 цього Кодексу – порушенням бюджетного законодавства. Крім того, неналежна організація та координація роботи ПАТ "НСТУ" з боку Держкомтелерадіо призвели до проведення капітальних видатків за загальним фондом за рахунок поточних на суму 0,5 млн грн, внаслідок чого затверджені на 2017 рік планові обсяги капітальних видатків за КПКВК 1701370 (зі змінами) перевищено на 0,3 млн гривень.

8. Усупереч вимогам Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" виключні майнові права інтелектуальної власності загалом на суму 33,9 млн грн за даними бухгалтерського обліку ПАТ "НСТУ" не обліковуються.

Через відсутність належного контролю керівництва ПАТ "НСТУ" за станом укладання договорів, після проведення пісенного конкурсу (впродовж липня-листопада 2017 року) дирекцією з організації та підготовки

пісенного конкурсу "Євробачення 2017" (далі - Дирекція Євробачення) **укладено сім договорів** щодо придбання послуг, пов'язаних із проведенням конкурсу, загалом на суму **0,3 млн грн, які мають ознаки фіктивних**, оскільки не спрямовані на реальне настання правових наслідків, що обумовлені ними.

9. У порушення вимог статей 15, 31 і 33 Закону України "Про авторське право і суміжні права" від 23.12.1993 № 3792 під час проведення пісенного конкурсу Євробачення трансляція відеороликів про Євробачення здійснювалася ПАТ "НСТУ" до моменту набуття ним виключних майнових прав на ці ролики. Зокрема, майнові права на 25 об'єктів інтелектуальної власності (16 відеороликів, 4 аудіоролики і 5 музичних творів відеографіки) були передані ПАТ "НСТУ" приватними структурами 15.05.2017, 18.05.2017 і 22.05.2017, тобто після проведення Євробачення.

10. Всупереч вимогам статті 22 Бюджетного кодексу України Держкомтелерадіо не забезпечено на належному рівні виконання функції головного розпорядника бюджетних коштів за КПКВК 1701370 і допущено формальне погодження попередньої оплати у договорах на закупівлю товарів, робіт і послуг, пов'язаних з підготовкою і проведенням Євробачення.

Так, упродовж 2017 року в порушення вимог пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 23.04.2014 № 117 "Про здійснення попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти" ПАТ "НСТУ" (НТКУ) укладено 27 договорів на загальну суму 76,7 млн грн до отримання погодження Держкомтелерадіо (погодження отримано від одного до тридцяти днів після укладання договору).

Також має місце прострочена дебіторська заборгованість у сумі 0,7 млн грн, що утворилася у 2017 році під час виконання договорів, укладених на підготовку та проведення Євробачення, і яка на дату проведення аудиту не погашена.

Крім того, упродовж 2017 року керівництвом ПАТ "НСТУ" значну частину коштів загального фонду державного бюджету (12,2 млн грн) спрямовано на преміювання співробітників.

Наприклад, місячні премії працівників Дирекції Євробачення становили від 5,0 до 150,0 тис. грн, працівників центральної дирекції ПАТ "НСТУ", задіяних у підготовці та проведенні пісенного конкурсу, – від 0,5 до 50,0 тис. гривень. Це свідчить про неекономне використання бюджетних коштів.

За результатами обговорення та на підставі викладеного Рахункова палата

В И Р І Ш И Л А:

1. Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів, спрямованих на забезпечення підготовки та проведення пісенного конкурсу "Євробачення-2017" в Україні, затвердити.

2. Про результати аудиту ефективності використання коштів, спрямованих на забезпечення підготовки та проведення пісенного конкурсу "Євробачення-2017" в Україні, поінформувати Верховну Раду України та запропонувати розглянути результати аудиту на засіданні профільного комітету Верховної Ради України.

3. Відомості про результати аудиту ефективності використання коштів, спрямованих на забезпечення підготовки та проведення пісенного конкурсу "Євробачення-2017" в Україні, у формі рішення Рахункової палати надіслати Кабінету Міністрів України та рекомендувати:

доручити:

- Мін'юсту спільно з Держкомтелерадіо та ПАТ "НСТУ" вжити заходів щодо повернення в Україну перерахованої ЄМС фінансової гарантії в сумі 430,6 млн грн, що виділена з резервного фонду державного бюджету на забезпечення проведення в Україні Євробачення;

- МЗС спільно з Держкомтелерадіо та ПАТ "НСТУ" розглянути питання включення Європейської мовної спілки до Єдиного реєстру міжнародних організацій, членом яких є Україна;

- Держкомтелерадіо вирішити питання використання залишку коштів у сумі 9,6 млн грн, отриманих ПАТ "НСТУ" від проведення Євробачення;

- Держкомтелерадіо спільно з ПАТ "НСТУ" вжити заходів щодо повернення 1,6 млн грн коштів державного бюджету, що використані телекомпанією у 2017 році не за цільовим призначенням.

4. Рішення Рахункової палати і Звіт надіслати Державному комітету телебачення і радіомовлення України та рекомендувати:

- спільно з ПАТ "НСТУ" вжити дієвих заходів щодо погашення простроченої дебіторської заборгованості в сумі 0,7 млн грн, яка утворилась під час виконання договорів, укладених на підготовку та проведення Євробачення;

- доручити ПАТ "НСТУ" відобразити за даними бухгалтерського обліку майнові права інтелектуальної власності на об'єкти, створені під час підготовки і проведення Євробачення, на суму 33,9 млн грн;

- розробити та затвердити план заходів щодо усунення виявлених порушень і недоліків;

- регулярно інформувати Рахункову палату про стан виконання її рекомендацій.

5. Повідомити Національну поліцію України про виявлені під час проведення аудиту ознаки кримінального правопорушення.

6. Оприлюднити рішення Рахункової палати та Звіт на офіційному веб-сайті Рахункової палати.

7. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Рахункової палати Дідика А. М.